

VOLS CONÈIXER LA HISTÒRIA DE LES DONES DEL MUSEU?

8 de març de 2019

MARIE THARP. LA DIBUIXANT DELS OCEANS

Textos Marc Campeny Crego

Marie Tharp (1920-2006)

Marie Tharp fou va ser una geòloga i oceanògrafa nord-americana, considerada la mare de la teoria moderna de la tectònica de plaques i la deriva continental.

Va néixer a Ypsilanti (Michigan) el 30 de Juliol del 1920. Des de jove va rebre una gran influència científica per part del seu pare, William Edgar Tharp, que treballava com a cartògraf al Departament d'Agricultura dels Estats Units, on elaborava mapes dels diferents tipus de sòls. Tot i així, s'ha de destacar que la jove Marie va sentir inicialment seduïda pel món literari i, de fet, va pretendre estudiar literatura, però va ser rebutjada a la universitat per la seva condició de dona.

Paradoxalment, l'esclat de la Segona Guerra Mundial als Estats Units, va provocar que milers d'

homes fossin cridats a files i que es comencés a fomentar l'entrada de dones a les universitats. D'aquesta forma moltes dones van iniciar estudis, fins a llavors, catalogats de "títols masculins", generalment relacionats amb els àmbits de la ciència i tecnologia. En aquest context, Marie Tharp va iniciar els estudis de Geologia i es va graduar l'any 1944 per la Universitat de Michigan.

Tharp va iniciar la carrera com a geòloga a la companyia Stanolind Oil. Aviat, però, va decidir buscar altres camins, i després de graduar-se en matemàtiques per la Universitat de Tulsa, va traslladar-se a Nova York el 1948, on començà a treballar al laboratori geològic Lamont, dirigit per Maurice Ewing on va desenvolupar la teoria de la tectònica de plaques.

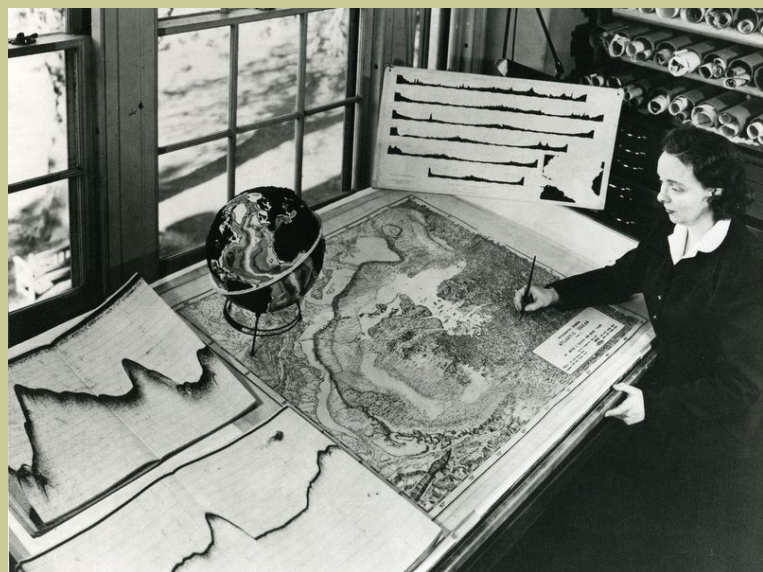
Marie Tharp en una foto de 2001

Anys més tard, Marie Tharp acabà treballant com a investigadora a la Universitat de Columbia on va retirar-se el 1983. Morí a la ciutat de Nyack (Nova York) el 23 d'agost del 2006. El 2015 la Unió Astronòmica Internacional va donar el seu nom a un cràter localitzat a la cara oculta de la Lluna, en la seva memòria i en honor a la seva destacada trajectòria científica.

El dibuix dels oceans

L'any 1953 mentre dibuixava els oceans, Marie Tharp va descobrir el rift, un descobriment que en un principi no va ser acceptat pel seu company Heeze. L'any 1959 va finalitzar la representació de l'Atlàntic Nord, l'any 1961 es va fer el dibuix de l'Atlàntic Sud i més tard, l'any 1964 es va realitzar l'Oceà Indic. La representació del fons dels oceans va ser una autèntica revolució, perquè es creia que aquests eren plans i fangosos i els dibuixos realitzats per Tharp van mostrar els relleus que hi havia en el llit dels oceans.

La culminació d'aquesta representació dels oceans va ser la realització del mapa del planeta amb l'artista Henrick Berann que es va presentar l'any 1977.

Marie Tharp dibuixant els oceans.
Lamont-Doherty Earth Observatory

MARIE THARP. LA DIBUIXANT DELS OCEANS

La tectònica de plaques

Al laboratori Lamont Marie Tharp va coincidir amb el també geòleg Bruce Heezen, amb qui, més tard, va decidir posar en marxa diferents projectes de recerca, que amb el temps van acabar esdevenint pioners en el camp de la geologia i l'oceànografia moderna.

Durant els primers divuit anys de la seva col·laboració, Heezen va recollir dades a bord del vaixell Vema, mentre que Tharp es dedicava a traçar mapes de la superfície oceànica a partir de les dades enviades per Heezen. Aquesta logística venia forçada pel fet que, en aquella època, a les dones no se'ls hi permetia realitzar treball a

bord de vaixells. El primer fruit d'aquesta estreta col·laboració va ser la publicació del primer mapa fisiogràfic de l'Atlàntic Nord el 1957.

A partir del 1965 Marie Tharp es va poder unir, finalment, a les expedicions marítimes de Heezen i en col·laboració amb el pintor paisatgista Heinrich Berann, van publicar conjuntament la seva gran obra: el mapa complet de la superfície del sòl oceànic mundial, el 1977. Aquesta obra de referència va permetre profunditzar en els límits de les masses continentals i va revelar la presència d'alguns elements característics de gran rellevància com és el

cas de la dorsal Atlàntica, claus per explicar la dinàmica de la tectònica de plaques a escala mundial.

Tot i que els primers enuncisats sobre els moviments dels continents al llarg de la història geològica van ser pronunciats per Alfred Wegener el 1912, els resultats de les investigacions de Tharp foren claus pel perfeccionament i modernització d'aquesta teoria.

Mapa del llit dels oceans realitzat per Bruce Heezen i Marie Tharp l'any 1977